

ضربان‌های نامنظم یا غیرطبیعی قلب سری اطلاعات برای بیمار – آنچه باید بدانید، آنچه باید پرسید

ضربان نامنظم به چه معناست؟

قلب جنین باید با ریتمی منظم بتپد. این بدان معناست که در سه‌ماهه دوم و سوم بارداری، ضربان قلب جنین معمولاً به‌صورت منظم و در محدوده ۱۲۰ تا ۱۶۰ ضربه در دقیقه است.

گاهی هنگام بررسی قلب جنین در ویزیت‌های دوران بارداری یا در سونوگرافی، یک ضربان اضافی یا یک ضربان حذف‌شده مشاهده می‌شود. بسته به اینکه این ضربان نامنظم از کدام حفره قلب منشأ بگیرد، به آن انقباض زودرس دهلیزی یا انقباض زودرس بطنی گفته می‌شود.

انقباض‌های زودرس دهلیزی بسیار شایع‌تر هستند و در واقع شایع‌ترین اختلال ریتم قلب جنین محسوب می‌شوند. بیشتر بزرگسالان نیز گهگاه این ضربان‌های اضافی یا حذف‌شده را در قلب خود تجربه می‌کنند.

چرا ضربان‌های نامنظم رخ می‌دهند؟

قلب جنین به دلیل وجود یک سیستم الکتریکی می‌تپد. این سیستم الکتریکی تحت کنترل بخشی از قلب به نام گره سینوسی-دهلیزی قرار دارد که در دهلیز راست واقع شده است.

ضربان‌های نامنظم زمانی رخ می‌دهند که پیام الکتریکی از نقطه‌ای غیر از این گره آغاز شود. چون این پیام زودتر از زمان طبیعی ایجاد می‌شود، قلب یا زودتر از موعد می‌تپد (ضربان اضافی) یا سیستم الکتریکی قلب این ضربان غیرطبیعی را متوقف می‌کند (ضربان حذف‌شده). در هر دو حالت، یک مکث کوتاه و گذرا در ضربان قلب ایجاد می‌شود.

ضربان‌های نامنظم قلب جنین در دوران بارداری چقدر شایع هستند؟

این حالت بسیار شایع است. دست‌کم در ۱ درصد بارداری‌ها این ضربان‌های اضافی و نامنظم دیده می‌شوند. این وضعیت یکی از شایع‌ترین دلایل ارجاع بیماران به متخصص قلب جنین برای ارزیابی است.

چرا در دوران بارداری این ضربان‌ها شایع هستند؟

گفته می‌شود چون سیستم الکتریکی قلب جنین هنوز کامل بالغ نشده است، این ضربان‌های نامنظم شایع هستند. با پیشرفت بارداری، سیستم الکتریکی قلب تکامل پیدا می‌کند و این ضربان‌های نامنظم معمولاً از بین می‌روند.

آیا ضربان‌های نامنظم به معنای غیرطبیعی بودن قلب جنین هستند؟

در بیشتر موارد، این ضربان‌های اضافی در قلب‌هایی کاملاً طبیعی رخ می‌دهند و وجود آن‌ها لزوماً به معنی وجود مشکل ساختمانی در قلب جنین نیست. با این حال، باید قلب جنین از نظر وجود ناهنجاری‌های ساختمانی بررسی شود.

ضربان‌های نامنظم یا غیرطبیعی قلب سری اطلاعات برای بیمار – آنچه باید بدانید، آنچه باید پرسید

پزشکم به دلیل وجود ضربان‌های نامنظم خواسته دوباره مراجعه کنم؛ آیا باید نگران باشم؟
در بیشتر موارد، این ضربان‌های نامنظم خوش‌خیم هستند و خودبه‌خود از بین می‌روند؛ اغلب پیش از تولد یا اندکی پس از تولد نوزاد.

با این حال، پزشک از شما خواهد خواست برای پیگیری مراجعه کنید تا مطمئن شود ضربان‌های نامنظم برطرف شده‌اند، به‌ویژه اگر تعداد آن‌ها زیاد باشد. در تعداد کمی از موارد، ممکن است اختلالات جدی‌تر ریتم قلب ایجاد شوند و پزشک شما وضعیت را از این نظر تحت نظر خواهد داشت. خوشبختانه این حالت نادر است.

آیا درمان خاصی برای ضربان‌های نامنظم وجود دارد؟

خیر. بیشتر این ضربان‌ها بدون نیاز به هیچ دارویی خودبه‌خود برطرف می‌شوند. تنها لازم است برای پیگیری مراجعه کنید تا مشخص شود ضربان‌های نامنظم از بین رفته‌اند و مشکلات جدی‌تر ریتم قلب که در تعداد کمی از موارد ممکن است رخ دهند، ایجاد نشده‌اند.

آیا باید آزمایش‌های بیشتری انجام دهم؟

بیشتر ضربان‌های نابجای قلب در سه‌ماهه دوم بارداری تشخیص داده می‌شوند؛ زمانی که معمولاً سونوگرافی آنومالی سه‌ماهه دوم انجام شده و شامل بررسی قلب جنین نیز هست.

اگر هنگام تشخیص ضربان‌های نامنظم این سونوگرافی انجام نشده باشد، پزشک از شما خواهد خواست آن را انجام دهید. به‌جز این مورد، معمولاً آزمایش دیگری لازم نیست.

در طول بارداری باید به چه مواردی توجه شود؟

ضربان‌های نابجای قلب اغلب خودبه‌خود از بین می‌روند. تنها لازم است تا زمان برطرف شدن آن‌ها تحت پیگیری باشید. به‌جز این پیگیری، این وضعیت معمولاً تغییری در روند مراقبت بارداری ایجاد نمی‌کند.

این وضعیت پس از تولد برای نوزاد چه معنایی دارد؟

در بیشتر موارد، پیش‌آگهی ضربان‌های نابجای قلب بسیار عالی است.

چه سؤالات دیگری باید پرسم؟

- آیا این ضربان‌ها منفرد هستند یا تعداد زیادی از آن‌ها وجود دارد؟
- چه زمانی باید برای ارزیابی مجدد مراجعه کنم؟
- ضربان قلب جنین چقدر است؟
- آیا ساختار قلب طبیعی است؟
- خطر ایجاد اختلالات جدی‌تر ریتم قلب چقدر است؟

ضربان‌های نامنظم یا غیرطبیعی قلب سری اطلاعات برای بیمار – آنچه باید بدانید، آنچه باید پرسید

سلب مسئولیت

محتوای این بروشور/وبسایت صرفاً برای اطلاع‌رسانی عمومی ارائه شده است و نباید به‌عنوان جایگزین توصیه پزشکی تخصصی در نظر گرفته شود. پیش از انجام یا خودداری از هر اقدامی بر اساس این اطلاعات، لازم است مشاوره پزشکی حرفه‌ای متناسب با شرایط فردی خود دریافت کنید. اگرچه تلاش شده اطلاعات به‌روز باشد، هیچ‌گونه تضمینی در مورد دقت، کامل بودن یا به‌روز بودن محتوا ارائه نمی‌شود.

مترجم و ویراستار:

دکتر سولماز پیری: پریناتولوژیست، سفیر ایزوگ در خاورمیانه و شمال آفریقا و عضو کمیته های بیسیک ترینینگ و ویزوگ

آخرین به‌روزرسانی: اکتبر ۲۰۲۲